

Ільковицький НВК «ЗШ І-ІІІ ст. –дитячий садок»

**Дослідницько-пошукова робота
«Стежками Героїв Сокальщини»**

«Андрій Костенецький. Пам'ять про героя »

Підготували

учні 11 класу

Ільковицького НВК

«ЗШ І-ІІІ ст.. –дитячий садок»

Яніцька Оксана, Ющак Олеся

Керівник: Костюк Андрій Ярославович,

вчитель історії

2019 р.

*На частинки серця наші краються.
Що ж поробиш? Це воля Отця.
Це не правда, що пам'ять стирається.
Вона вічна – допоки життя.
Вона вічна у серці, у думі.
В рідній школі карбується тут.
Щоб зустрічав ти нові покоління,
Научав як людиною бути.*

**Ольга Гаврилюк,
місцева поетеса із с. Свитазів**

Дуже важко на душі, коли з телебачення чи інших ЗМІ ми дізнаємося про загиблих або поранених воїнів, які захищають рідну землю на Сході України. Але людина не в змозі повністю відчувати весь той страшний біль, допоки він по-справжньому не торкнеться її громади, оточення, земляків, друзів, родичів. І ось цей біль, страшний і пекучий, торкнувся своєю рукою і нашої сільської ради- села Свитазів Сокальського району Львівської області.

...16 січня 2015 року на бойовому посту поблизу села Мар'їнка Донецької області трагічно загинув Андрій Костенецький. Він був військовослужбовцем відділення логістики оперативно-бойової прикордонної комендатури Кінологічного навчального центру Західного регіонального управління державної прикордонної служби України. 18 січня, на Святий вечір, жителі Свитазева та довколишніх сіл пережили усі страждання і біль, котрі відчуває вся Україна на своїх грудях. Андрій повернувся додому, але не з синівськими обіймами, якими вже ніколи не притулить до грудей маму, стареньких бабусь, родичів, друзів...

Народився майбутній Герой України 20 листопада 1983р. у мальовничому селі Свитазів. Його батьки – Костенецький Ігор Васильович і Костенецька Надія Степанівна.

Ігор Васильович походив з інтелігентної родини вчителів, його батько, Костенецький Василь Максимович, – директор Ільковицької школи, мати,

Євгенія Степанівна, – вчитель початкових класів цієї ж школи. Їхня сім'я була доброю, з високими моральними цінностями і вважалася взірцем для наслідування. Працював Ігор Васильович інструктором з виробничого навчання в Ільковицькій школі.

Мати – Надія Степанівна - родом зі Свитазева. Її родина відзначалася працьовитістю, охайністю, добротою і працелюбністю. Сама вона трудилася на заводі хімічного волокна лаборантом.

Коли у молодого подружжя народився спадкоємець роду, радості не було меж. Виростав маленький Андрійко добрим, щирим, ввічливим, працьовитим і завзятим хлопчиком. Мама ласкаво називала свого синочка «снігурем», бо у нього завжди були червоні щічки (будучи дорослим, Андрій ніяковів і навіть ображався через це). Дуже любив проводити час з татом і дідусем на природі. А особливо подобалося йому ходити на рибалку і їздити кінями. Із самого дитинства був допитливою і цікавою дитиною. Оксана Степанівна Криштоф, вихователь дитячого садка, яка і сьогодні працює на цій посаді в дошкільному підрозділі Ільковицького НВК, згадує: «Пам'ятаю його маленьким білоголовим хлопчиком, який прийшов в садочок з мамою. Ріс Андрій веселим, життєрадісним хлопчиком, огорнутий любов'ю мами й тата, бабусь, а особливо був гордістю дідуся. В садочку дружив з усіма хлопчиками і дівчатками. Був розумним і допитливим, радо брав участь у дитячих святах, любив грати веселі ігри. З цікавістю слухав розповіді про нашу українську природу».

Батьки дуже пишалися своїм сином і покладали на нього великі надії. Але, на жаль, народна мудрість говорить: «Немає щастя, без нещастя». Коли Андрію було п'ять з половиною років, трагічно загинув його тато. Сім'я з великим болем перенесла цю втрату. Хлопець залишився напівсиротою і дуже сумував за татусем, якого любив понад усе. Опікою для нього залишилися мама і бабусі. Але час спливав, Андрійко підростав, закінчив дитячий садок і став школярем.

Першою вчителькою у нього була Басалик Марія Григорівна. Мені вдалося поспілкуватися з нею, і ось що вона згадала про свого учня: «Тяжко мене вразила звістка про те, що загинув Андрій. Відразу хлинули сльози, а думки полинули у минуле, у шкільні роки. Я пам'ятаю Андрія здібним, старанним учнем. Він був завжди врівноваженим і спокійним, вмів чітко і послідовно висловлювати свої думки. Мав багато друзів, адже відзначався добротою, щирістю, товариськістю, комунікабельністю. Завжди добросовісно виконував дані йому доручення, любив займатися спортом, неодноразово брав участь у спортивних змаганнях. Був активним учасником позакласних та позашкільних заходів. Кожен день, заходячи у школу і звертаючи погляд на портрет Андрія, який розміщений при вході, я переконуюсь, що пам'ять про нього житиме вічно у серцях рідних, знайомих, однокласників, як свічка, що не згасає перед його світлиною, адже він віддав своє життя за усіх нас, щоб ми жили вільно у рідній країні».

...Ішов час, усе навколо змінювалося, рік за роком проходили веселі шкільні будні і ось Андрій - випускник Ільковицької школи. І сльози, і радість, і сум від прощання зі школою, учителями, класним керівником, друзями, однокласниками – усе це відчували випускники. Класний керівник Андрія Костенецького Петрига Катерина Іванівна у своїх спогадах згадує свого учня так: «Костенецький Андрій Ігорович, навчаючись в Ільковицькій середній школі, проявив себе старанним, чесним й принциповим учнем. Брав активну участь у позакласній роботі школи. Систематично відвідував навчальний заклад. Серед однокласників мав авторитет і повагу. Завжди спокійний, охайний і врівноважений. Відзначався доброю пам'яттю. Найбільше любив історію, українську мову, природу та географію. Учень настільки добре їх знав, що у деяких питаннях дискутував з учителями. Він не боявся висловити свою думку, умів робити це дотепно й толерантно. Перед від'їздом у зону АТО я з ним зустрічалася. Ми довго розмовляли. Він розповідав про своє особисте життя, про поїздку на Схід. Усміхаючись,

казав, що у нього все ще попереду. По його очах і розмові я вірила, що він був щирим патріотом».

Не можна також не згадати вчителя української мови та літератури Штикало Ірини Степанівни. З перших років навчання Андрію подобалися ці предмети, до них він завжди проявляв цікавість і патріотичне ставлення. Ірина Степанівна у нашій з нею розмові пригадує: «Андрій з-поміж однокласників вирізнявся врівноваженістю, обдуманістю вчинків. Напевно, ці риси характеру він успадкував від своєї бабусі Євгенії Степанівни. Я це можу стверджувати тому, що мала щастя бути її ученицею, адже саме Євгенія Степанівна - моя перша вчителька. Будучи учнем, Андрій завжди зосереджено вислуховував учителя, відповіді своїх однокласників. Пригадую, що на уроках аналізу художніх творів, прослухавши сказане у класі, він висловлював надзвичайно глибокі думки з приводу порушених проблем. Уже тоді була помітна його тверда громадянська позиція, ставлення до життя, до близьких, рідних і просто знайомих йому людей.

У моїх спогадах Андрій постає спокійним, замисленим хлопчиком, який завжди був готовий прийти на допомогу своїм друзям, однокласникам. Пам'ятаю урок, коли ми обговорювали улюблені твори художньої літератури. Андрій розповідав про те, що найбільше любить читати про дружбу, взаємодопомогу, адже у житті людині без цього дуже важко, майже неможливо, тоді він наголосив на тому, що ніколи б не зрадив товариша. Безсумнівно, тоді всі йому повірили, бо знали його як товариського однокласника. Але ніхто навіть подумати не міг, що прийде такий час, коли його слова стануть реальністю, що, справді, сказане тоді на уроці, здійсниться і Андрій не тільки на словах, а й на ділі доведе свою вірність друзям, рідним, родині, народу і всій Україні. Таким він і залишиться у нашій пам'яті, в наших серцях назавжди».

Досліджуючи шкільні роки також не можу оминати друзів і однокласників Андрія. З їхніх слів дізнаємося, що він відзначався

надзвичайною щирістю у дружбі, чесністю, доброзичливістю і людяністю. Ось яким пам'ятають його однокласники.

Галина Гаврилук: «Андрій був спокійним, врівноваженим хлопцем. Сказати, що був відвертим не можу. Скоріше був стриманим у своїх почуттях, ніколи не виносив їх на загальне обговорення. Можливо тому, що рано втратив батька, був напівсиротою і це, мабуть, вплинуло на його характер. Але ніколи нікого не ображав, ніколи я не чула від нього лайливих слів. Він не ховався за чуже плече, не нарікав на те, що випало на долю захищати рідну землю в той час, коли всі однокласники були вдома, зігріті домашнім теплом. На морозі і холоді проходили військові будні під прицілом ворожого снайпера, від кулі якого й загинув. Пам'ять про нього буде жити в наших серцях. Герої не вмирають!»

Степан Рудик: «Андрій Костенецький завжди був надійним і чуйним другом. Ніколи він не підводив однокласників, ніколи не вдавався до суперечок, а навпаки згладжував усі конфлікти. Не ображав учителів, ставився з повагою до старших. Був вихованим і культурним хлопцем, завжди заступався за друзів. Він запам'ятовується як вірний товариш і надійний друг».

Найкращий друг і сусід Андрія Тарас Келба, важко переживаючи загибель товариша, у нашій з ним розмові зазначив: «Мені не віриться, що Андрія вже немає серед нас. Здавалося, що ще все життя попереду, аж враз обірвалася його життєва струна. Він був дуже товариською людиною, безвідмовною, коли треба було допомогти, завжди був першим».

Після закінчення школи Андрій навчався у Сокальському профтехучилищі, оволодівав професією кухаря. Там себе проявив старанним студентом та добрим другом. У 2002 році служив в армії, виконуючи свій громадянський обов'язок. На службі відзначався своєю відповідальністю, мужністю, товариством, умінням знаходити спільну мову і прагненням захищати свою Батьківщину. Бабуся, Євгенія Степанівна, згадувала, як Андрій часто повторював, що завжди буде вірним і відданим народу України,

сумлінно і чесно виконуватиме свій військовий обов'язок, ну і, звичайно, ніколи не зрадить український народ. Нікому тоді й на думку не спало, що слова Андрія у часи служби в армії стануть пророчими у його житті... Повернувшись з армії, він влаштувався на меблеву фабрику «Летро», де відзначився як цінний працівник, відповідальна і сумлінна людина.

26 серпня 2014 року Андрій Костенецький був призваний на військову службу за мобілізацією Сокальсько-Червоноградським ОРВК. Коли прийшла повістка, як згадує мама, Андрій зразу казав, що не буде «ховатися по кущах», а піде захищати свою землю, свій народ, національні ідеї та відвойовувати цілісність своєї держави. З 26 серпня по 22 вересня проходив військову підготовку в навчальному центрі у м. Великі Мости. Після цього Андрій потрапив в зону АТО... Побував у Первомайську, Кураховому, Водяному, Мар'їнці. Там, на Сході України, наш герой став надійним другом, який завжди був готовий підставити своє плече заради побратимів і зрештою заради УКРАЇНИ. З важким серцем і сльозами на очах мама Надія Степанівна розповідала, що 29 грудня 2014 року її син востаннє повернувся додому живим... За ці 10 днів відпустки Андрій найбільше хотів побути наодинці з своєю родиною, у тиші і спокої, чого так бракувало далеко від домівки. Він не дуже хотів розповідати про ті події, які йому довелося пережити, щоб не засмучувати маму і стареньких бабусь, із фронту згадував тільки друзів, розповідав веселі випадки, які з ними траплялися, показував фото, які, на жаль, не збереглися. Під час відпустки до нього завітав учасник бойових дій в АТО Степан Михайлович Баран. Вони довго розмовляли, але мати пригадує, що хлопці не хотіли, щоб вона слухала їхню бесіду, мабуть, щоб не ятрити їй душу невеселими розповідями. Також заходила сусідка, тоді ще учениця 6 класу Тетяна Солтишик, яка подарувала йому оберіг, виготовлений своїми руками із синьо-жовтих стрічок. Ще перед від'їздом Андрія відвідала односельчанка Ганна Степанівна Боршош, яка підтримала його духовно і матеріально, а також передала солодоші для наших захисників на Схід. Після таких теплих зустрічей Андрій зрозумів, що він не даремно

ризикуює своїм життям, і з піднесеним бойовим духом готувався до від'їзду. І ось 12 січня 2015 року Андрій Костенецький, попри всі вмовляння матері, знову вирушив у зону бойових дій. Приїхавши на місце, він зателефонував мамі, заспокоюючи її, що все добре. 16 січня біля одинадцятої години ранку Надія Степанівна вже востаннє почула голос свого сина, він ще бадьоро цікавився їхніми справами, розпитував, що нового в селі, передавав усім привіт...

І вже 17 січня як грім з ясного неба у село Свитазів прийшла тяжка звістка про трагічну загибель Андрія. Від початку села Ільковичі аж до рідного села обабіч дороги в сумному очікуванні люди зустрічали героя, який загинув в зоні Антитерористичної операції. Усі присутні тримали лампадки, квіти, синьо-жовті стяги з траурними стрічками і під вигуки «Герої не вмирають!» востаннє провели його до рідної домівки.

... До будинку, де колись жив Андрій, не зважаючи на погану погоду і велике свято Водохреща, зійшлося багато люду, односельці, однокласники, представники духовенства, влади, громадських організацій міста Сокаля, щоб віддати вже останню честь Герою. Він віддав свою душу, своє життя за нас з вами, за мир і спокій на нашій землі.

Боже, ти добрий і справедливий, і кара ворога не мине. Боже, просимо тебе, охорони цвіт нашої нації, не дай московському чоботу плюндрувати українські землі.

А ми пам'ятаймо всіх: живих і тих, хто вже не з нами- солдатів і активістів, лікарів і волонтерів. Вони боролися за наше мирне життя. Не забуваймо про це. Закарбуймо їхні імена у Пам'ять Вічності.

ДОДАТКИ

1. У дитячому садочку

2. Під час навчання в школі

3. Під час навчання в Сокальському ліцеї

4. Під час служби в армії

5. Андрій з мамою

6. Відкриття меморіальної дошки на фасаді Ільковицького НВК

7. Біля могили Андрія Костенецького